

Olsztyn, dnia 2 sierpnia 2017 r.

WOJEWODA  
WARMIŃSKO-MAZURSKI

PS-VII.431.1.2017

*Pani*  
*Danuta Górską*  
*Burmistrz Szczytna*  
*ul. Sienkiewicza 1*  
*12-100 Szczytno*

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej”, przekazuję Pani Burmistrz treść wystąpienia pokontrolnego.

### **Wystąpienie pokontrolne**

Kontrolę przeprowadzono w Urzędzie Miejskim w Szczytnie, 12-100 Szczytno, ul. Sienkiewicza 1, REGON: 510743410, NIP: 745-174-86-03, w siedzibie jednostki kontrolowanej oraz na terenie miasta w celu przeprowadzenia oględzin obiektów cmentarnictwa wojennego.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli stanowiska pełnili:

- Danuta Górską – Burmistrz Miasta Szczytno wybrana w wyborach bezpośrednich 30 listopada 2014 r., urząd objęła w dniu 8 grudnia 2014 r.

[Dowód: akta kontroli str.1-2]

- Ilona Bańkowska – Naczelnik Wydziału Gospodarki Miejskiej w Urzędzie Miejskim w Szczytnie, na zajmowanym stanowisku od 1 stycznia 2002 r. (ówczesna nazwa komórki Wydział Gospodarki Miejskiej i Ochrony Środowiska).

[Dowód: akta kontroli str. 3]

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, w składzie:

- Emilia Orzoł – inspektor wojewódzki – samodzielne stanowisko pracy do spraw ochrony dziedzictwa narodowego w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – legitymacja służbowa nr 48/2014 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, pełniąca funkcję przewodniczącego zespołu, na podstawie wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego pisemnego, imiennego upoważnienia do kontroli nr FK-VI.0030.563.2017 z dnia 22 czerwca 2017 r., która w dniu 22 czerwca 2017 r. złożyła oświadczenie o braku istnienia przesłanek uzasadniających wyłączenie od udziału w przedmiotowej kontroli.

[Dowód: akta kontroli str. 4-5]

- Jan Kosiorek - inspektor wojewódzki - samodzielne stanowisko pracy do spraw ochrony dziedzictwa narodowego w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie - legitymacja służbowa nr 49/2014 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, na podstawie wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego pisemnego, imiennego upoważnienia do kontroli nr FK-VI.0030.562.2017 z dnia 22 czerwca 2017 r., który w dniu 22 czerwca 2017 r. złożył oświadczenie o braku istnienia przesłanek uzasadniających wyłączenie od udziału w przedmiotowej kontroli.

[Dowód: akta kontroli str. 6-7]

Termin kontroli: kontrola rozpoczęła się i zakończyła w dniu 28 czerwca 2017 r.

Kontrola została odnotowana w książce kontroli jednostki kontrolowanej pod pozycją nr 4 (2017).

Zakres kontroli:

- przedmiot kontroli: ocena realizacji powierzonych Gminie Miejskiej Szczytno zadań z zakresu administracji rządowej, dotyczących obowiązku utrzymania grobów i cmentarzy wojennych.
- okres objęty kontrolą: od dnia rozpoczęcia realizacji zadań objętych Porozumieniem do dnia 28 czerwca 2017 r.

Jednostka kontrolowana, pismem nr PS-VII.431.1.2017 z dnia 8 czerwca 2017 r., została zawiadomiona o rozpoczęciu kontroli w dniu 22 czerwca 2017 r. W związku z wnioskiem Zastępcy Burmistrza nr GM.7047.1.2017.K z dnia 16 czerwca 2017 r. o zmianę terminu kontroli, wyznaczono nowy termin jej przeprowadzenia, tj. 28 czerwca 2017 r., o czym powiadomiono kierownika jednostki kontrolowanej pismem nr PS-VII.431.1.2017 z dnia 21 czerwca 2017 r.

W dniu kontroli jednostka była reprezentowana przez Burmistrza Miasto Szczytno, któremu kontrolujący okazali stosowne imienne upoważnienia, a także zapoznali z przedmiotem, zakresem oraz sposobem przeprowadzenia kontroli.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 525 z późn. zm.), w związku z § 5 Porozumienia Nr PS-VII.5230.1.61.2017 zawartego w dniu 27 marca 2017 r. pomiędzy Wojewodą Warmińsko-Mazurskim a Gminą Miejską Szczytno w sprawie powierzenia Gminie prowadzenia zadań z zakresu administracji rządowej, dotyczących obowiązku utrzymania grobów i cmentarzy wojennych (Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego z 9 maja 2017 r., poz. 2283).

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Urzędu Miejskiego w Szczytnie ocenia się pozytywnie.

W wyniku przeprowadzonych czynności ustalono, że w okresie objętym kontrolą zadania wynikające z przedmiotu kontroli realizuje Wydział Gospodarki Miejskiej Urzędu Miejskiego we Szczytnie. Wskazuje na to zapis w § 31 ust. 7 pkt 3 przedłożonego regulaminu organizacyjnego, stanowiącego załącznik do Zarządzenia VII/272/2016 Burmistrza Miasta Szczytna z dnia 24 października 2016 r. w sprawie: Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Szczytnie, w brzmieniu: „organizowanie i sprawowanie opieki nad grobami i cmentarzami wojennymi oraz cmentarzami zamkniętymi”. Wydział podlega Zastępcy Burmistrza.

[Dowód: akta kontroli str. 8-15]

Zapis zadania z Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Szczytnie znalazł odzwierciedlenie w części I pkt 2 lit. c zakresu czynności – młodszego referenta Wydziału Gospodarki Miejskiej, który pracownik przyjął w dniu 13 kwietnia 2015 r. poprzez złożenie stosownego podpisu.

[Dowód: akta kontroli str. 16-17]

Informacji i wyjaśnień kontrolującym udzielała – p.o. Zastępcy Naczelnika Wydziału Gospodarki Miejskiej, która ponadto wraz z – młodszym referentem Wydziału Gospodarki Miejskiej udostępniała niezbędne dokumenty objęte przedmiotem kontroli.

Z okazanej inspektorom dokumentacji objętej kontrolą wynika, że na stanowisku pracy prowadzona jest podteczka oznakowana symbolem komórki organizacyjnej oraz symbolem i hasłem klasyfikacyjnym według jednolitego rzeczowego wykazu akt, tj., GM.7045.1 „Utrzymanie miejsc grzebalnych - cmentarze wojenne” (kat. BE 5). Teczka, posiadająca spis spraw, zawiera m.in.: sprawozdanie z wykonania zadania w zakresie utrzymania grobów i cmentarzy wojennych w 2016 roku, pisma w sprawie wpisania danych do imiennej ewidencji pochowanych na cmentarzu wojennym żołnierzy Armii Radzieckiej w Szczytnie przy ul. Ostrołęckiej, korespondencję prowadzoną z Wydziałem Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie związaną z przejęciem w 2017 r. zadań z zakresu administracji rządowej, dotyczących obowiązku utrzymania grobów i cmentarzy wojennych, kserokopię uchwały Rady Miasta o przejęciu ww. zadań, Porozumienie Nr PS-VII.5230.1.61.2017 z informacją o jego opublikowaniu w dzienniku urzędowym województwa warmińsko-mazurskiego oraz zlecenie firmie zewnętrznej wykonania prac pielęgnacyjnych na cmentarzach wojennych.

Kontrolującym udostępniono ponadto ewidencję cmentarzy, która została oznakowana symbolem 7042 i hasłem „Ewidencja cmentarna - cmentarze wojenne” (kat. A). Ewidencja zawiera akta trzech następujących obiektów:

- cmentarza żołnierzy armii rosyjskiej i niemieckiej z I wojny światowej, ul. Poznańska,
- kwatera żołnierzy armii rosyjskiej i niemieckiej z I wojny światowej na dawnym cmentarzu ewangelicko-augsburskim, ul. Piłsudskiego,
- cmentarza żołnierzy Armii Radzieckiej z II wojny światowej, ul. Ostrołęcka.

Ewidencja prowadzona jest w formie archiwalnych kart cmentarzy i kwatery wraz z przypisanymi do nich kartami sporządzanymi według wzoru do Ogólnopolskiej Komputerowej Bazy Cmentarzy Wojennych. Przy aktach cmentarza Armii Radzieckiej przy ul. Ostrołęckiej przechowywane są oryginały potwierdzonych wpisów danych do imiennej ewidencji pochowanych na cmentarzu.

Ponadto na stanowisku pracy jest prowadzona księga pochowanych na cmentarzu wojennym z II wojny światowej przy ul. Ostrołęckiej żołnierzy Armii Radzieckiej. Wpisy do księgi są dokonywane w tabeli, pismem odręcznym w następującym układzie: lp, Nazwisko i imię/Imię ojca/Pseudonim, Data i miejsce/urodzenia/zgonu, Kto pochowany/żołnierz, jeńiec/ofiara terroru, Stopień wojskowy, Przynależność do jednostki wojskowej, Nr mogiły cmentarzu/kwaterze, Pierwotne miejsce pochowania w przypadku ekshumacji (miejscowość), Uwagi. Na dzień kontroli, spośród 1008 ogólnie pochowanych, zidentyfikowano 115 żołnierzy.

Spis nazwisk żołnierzy Armii Radzieckiej jest prowadzony również w formie skorowidza pochowanych, w którym nazwiska wpisywane są w układzie alfabetycznym, w celu ułatwienia ich odszukania. Zgodność danych występujących w księdze, skorowidzu i pismach PCK stwierdzono na przykładzie ostatnio wpisanych nazwisk: BURAK Moisiej Leonjewicz (nr pozycji w księdze 114, nr mogiły 10), SOŁONOWICZ Aleksandr Iwanowicz (nr pozycji w księdze 115, nr mogiły 8).

[Dowód: akta kontroli str. 18-24]

Zgodnie z przedstawionymi kartami ewidencyjnymi, do rejestru zabytków województwa warmińsko-mazurskiego, wpisane są dwa spośród trzech obiektów cmentarnictwa wojennego na terenie miasta, są to: kwatera wojenna przy ul. Piłsudskiego i cmentarz wojenny przy ul. Poznańskiej. Jak wynika z udzielonych wyjaśnień, w roku bieżącym Gmina Miejska Szczytno nie prowadziła uzgodnień z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, gdyż przewidziane do realizacji w 2017 r. czynności mają charakter wyłącznie pielęgnacyjno-porządkowy.

[Dowód: akta kontroli str. 25-26]

Zadania będące przedmiotem kontroli Gmina Miejska Szczytno przejęła na mocy Uchwały Nr VI/80/99 Rady Miejskiej w Szczytnie z dnia 29 czerwca 1999 r. w sprawie przejęcia obowiązku utrzymania grobów i cmentarzy wojennych. Na jej podstawie Burmistrz w dniu 27 marca 2017 r. zawarł z Wojewodą Warmińsko-Mazurskim Porozumienie Nr PS-V.5230.1.61.2017. Określone w nim środki finansowe w kwocie 5.800 zł wpłynęły na konto Urzędu Miejskiego w Szczytnie w 12 kwietnia 2017 r.

[Dowód: akta kontroli str. 27-28]

Prace związane z bieżącym utrzymaniem obiektów cmentarnictwa wojennego, Burmistrz Miasta zlecił przedsiębiorstwu

, 12-100 Szczytno, pismem znak: GM.7021.1.5.2017 z dnia 2 maja 2017 r. Wykonawca został zobowiązany do prowadzenia w okresie od 2 maja 2017 r. do 31 sierpnia 2017 r. wyszczególnionych prac pielęgnacyjnych na cmentarzach wojennych przy ul. Piłsudskiego, Ostrołęckiej i Poznańskiej. Za zlecone prace ustalono wynagrodzenie

w wysokości 2.900 zł, płatne po ich wykonaniu i wystawieniu rachunku. Kwota ta zostanie pokryta ze środków przekazanych przez Wojewodę w ramach ww. Porozumienia. Pozostałą część dotacji z budżetu Wojewody w kwocie 2.900 zł Gmina zamierza przeznaczyć na zlecenie prac w okresie od września do grudnia br. kolejnej, wyłonionej firmie.

[Dowód: akta kontroli str. 29, 25-26]

Ze względu na organizację realizacji zadania, na dzień kontroli nie wydatkowano środków finansowych z budżetu Wojewody w kwocie 5.800 zł, przekazanych na utrzymanie grobów i cmentarzy wojennych. Na powyższy cel Gmina Miejska Szczytno nie przewidziała środków własnych.

[Dowód: akta kontroli str. 30, 31]

Stan utrzymania obiektu jest monitorowany przez pracowników Wydziału Gospodarki Miejskiej, odpowiedzialnych za realizację powierzonego zadania. W 2017 r. bieżące prace porządkowe na grobach i cmentarzach wojennych rozpoczęły się w okresie wiosennym. Do czasu zawarcia porozumienia z Wojewodą oraz zlecenia ich wykonywania firmie zewnętrznej, były prowadzone m.in. przez osoby skierowane przez sąd do pracy społecznie użytecznej. W ramach zlecenia prace wykonywane są systematycznie w miarę potrzeb oraz na wskazanie przez odpowiedzialnego pracownika urzędu.

W badanym okresie nie odnotowano skarg na stan utrzymania obiektów, jak też aktów wandalizmu. Sporadycznie zdarzają się jedynie przypadki zaśmiecania cmentarza Armii Radzieckiej przy ul. Ostrołęckiej w okresach odbywających się meczy i imprez sportowych na pobliskim stadionie.

Nie był sprawowany jakiegokolwiek patronat społeczny nad miejscami pamięci, np. przez uczniów miejscowych szkół. Mieszkańcy Szczytna i osoby przyjezdne odwiedzają jednak obiekty i okolicznościowo dekorują miejsca pamięci zapalając znicze.

[Dowód: akta kontroli str. 25-26]

W dniu kontroli, w obecności zastępcy naczelnika wydziału i pracownika realizującego kontrolowane zadania, przeprowadzono oględziny wszystkich cmentarzy wojennych zlokalizowanych na terenie Szczytna. Przeprowadzona lustracja wykazała, że obiekty te są systematycznie porządkowane i otoczone należną czcią, co świadczy o prawidłowym wypełnianiu przez władze miasta oraz podległych pracowników zobowiązań dotyczących utrzymania grobów i cmentarzy wojennych. Stan utrzymania cmentarzy wojennych został oceniony jako bardzo dobry.

Na cmentarzu żołnierzy Armii Radzieckiej z II wojny światowej przy ul. Ostrołęckiej zlokalizowano drewniany krzyż prawosławny, który, jak wskazuje inskrypcja wyryta na nim w języku niemieckim, ujęta w karcie ewidencyjnej data powstania cmentarza w 1914 r. oraz opis zawarty w publikacji „*Cmentarze wojenne z okresu I wojny światowej w województwie olsztyńskim*” Wiktora Knercera, jest pozostałością po zlokalizowanym

w tym miejscu, nieistniejącym cmentarzu wojennym z okresu I wojny światowej. Zgodnie z opisem krzyż został postawiony w miejscu wcześniej zniszczonego.

Z uwagi na wiek obiektów i wynikający stąd zły stan techniczny drewnianego krzyża pozostałego z I wojny światowej stojącego na cmentarzu żołnierza Armii Radzieckiej przy ul. Ostrołęckiej, a także muru okalającego cmentarz wojenny przy ul. Poznańskiej, ustalono potrzebę zaplanowania napraw. Jak wynika z udzielonych wyjaśnień gmina rozważa przeprowadzenie niezbędnych prac remontowych w przyszłym roku.

[Dowód: akta kontroli str. 25-26, 32-40]

Do ustaleń kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia.

W związku z tym, iż nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień w kontrolowanym zakresie, odstępuje się od wydania zaleceń pokontrolnych.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

WOJEWODA  
WARMIŃSKO-MAZURSKI

Artur Gwojecki